

På sluttampen

SÅNGER OM OM LIVET TILL SJÖSS

Sigurd Sternvalls "Sång under segel", sjömansvisor från förr har kommit i ny utgåva. Sigurd seglade på segelfartyg i hela världen 1900-1926 och skrev ner alla sånger han hörde, men allt blev uppätet av myror i Kina. När han kom hem till Sverige 1926 och hörde sjömansånger som var populära, som Evert Taubes, blev han förtvivlad. Sternvall tyckte nog att texterna var alltför romantiserade eller ren nonsens. Han tog kontakt med ett bokförlag, sammanställde de uppåt sjömansångerna och boken kom ut 1935.

Det är en storslagen skildring där sjömannens historia berättas uttrycksfullt med sång och musik. Visorna ger inblick i vad som var tidsenligt för dåtidens sjöfarare. Som sjöman känner jag igen mig i visor om havets oändliga frihet eller den berikande kontrasten i mötet med främmande kulturer. Boken är ett historiskt dokument och en källa till inspiration och sann underhållning!

Tro hopp och kärlek. Sjömansångerna handlade ofta om den längtande sjömannen som lämnat sin älskade iland. På bilden underhåller sjömän på pansarskeppet Oden 1919. Foto: Sjöhistoriska museets arkiv

Sångerna handlar främst om den längtande sjömannen som lämnat sin älskade iland. Hon hade lovat evig trohet, men åren går, för sjömannen har gått under eller så lyckas han hitta hem, men då har kvinnan träffat en annan eller ligger begravd. Tro hopp och kärlek är det vanligaste temat, men det finns även arbetsånger om att pumpa läns, hala ankare och brassa segel. Ballader om skeppsbrott eller spännande upplevelser runt i världen förekommer också.

I boken ingår en CD som Kungliga Musikhögskolan har producerat. Texterna och musiken är hämtade ur boken och känns helt rätt. En härlig blandning av fioler, kör och stämsång i en melankolisk, vemodig men även glad folkmusik.

"Förr arbetade män av stål på fartyg av trä, idag är männen av trä och fartygen av järn" sägs det. Nuförtiden arbetar sjömän på exotiska gula "regalskepp" som kör från ett läge

till ett annat. Det kulturella utbytet har skiftat plats, men är kanske lika stort idag. Färjpersonal kommer dagligen i kontakt med bilar från Kina, utländskregistrerade MC, gående kvinnor i burka eller män i turban som cyklar ombord. Är det inte dags för lite arbetsånger på färjan? En för att lasta bilar, en för att lossa passagerare eller minnesvärda händelser från färjorna. Vem vet, om 150 år är det någon som gör en visbok om färjepersonalens strapatser. ↓

STEFAN SÖRENSON,

befälhavare på Hönlöleden, är också musiker och spelar bland annat i bandet Sörns

Illustration: Adolf Hallman, Foto: Anneli Karlsson, SMM

"Sång under segel" ges ut av Svenskt visarkiv i samarbete med Samfundet för visforskning, Föreningen Sveriges Sjöfartsmuseum i Stockholm och Institutionen för folkmusik vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm.

SJÖVÄGEN

NR 3
APRIL 2013

INTERN TIDNING FÖR OSS SOM ARBETAR I FÄRJEREDERIET

VAD GÖR CHEFEN?
Forskning pågår

GAMLA SJÖMANSVISOR
ges ut på nytt

KRÄNKT PÅ JOBBET
Vad kan man göra

HAR MILJÖN I TANKARNA

Ecodriving sparar miljö och pengar

Nya affischer till infoskåpen
- nu med QR-kod

- Miljöutställning ombord
- Tenö varv kastar loss

REDERICHEFEN
har ordetANDERS WERNER
REDERICHEFNy epok för både
varvet och rederiet

Bästa medarbetare, april månad vilket borde betyda vår, men än så länge håller farbror Frost sitt grepp över landet och vi ser ingen ljusning även om vädret för övrigt är väldigt vackert med strålade solsken från en klarblå himmel.

Tenö varv har nu lämnats till sin nya ägare under högtidliga former och en ny epok både för varvet och rederiet startar därmed och det är naturligtvis med blandade känslor som vi släpper taget, men hoppas på ett gott samarbete

med de nya ägarna och Tenö Varv AB. När det gäller Fridhems varv hade jag hoppats att kunna lämna besked till Sjövägen i detta nummer men måste tyvärr hålla er på "sträckbänken" ytterligare en tid, då förhandlingarna med tilltänkt köpare ännu inte är riktigt klara.

När det gäller Eco-ship i Norge så var jag själv med på den sista kursen för säsongen som gick av stapeln 18-23 mars, vi räknar nog med en eller två kurser även till hösten, för att alla befälhavare ska få chansen att pröva sina kunskaper i simulatören, där misstagen inte kostar mer än irritation, vilket man faktiskt kan stå ut med.

Det har varit ett fantastiskt kursande i Rörvik Norge, med många skratt och god samvaro samtidigt som faktiskt alla har förbättrat sina resultat i fråga om bunkerförbrukning. Tävlingsinstinkten har tidvis varit så hög att fantasin och knepen för att slå sin kollega överträffat det möjliga i verkligheten, men med glimten i ögat och vetskap om att man faktiskt kan nå en bra bit på vägen.

Lev väl och kör försiktigt!

INNEHÅLL

- 3 **Ecodriving** - kursen gav ett annat tänk
- 4 **Går det att spara mer bränsle?** Vi testar nytt system
- 5 **Hur chefar chefen?**
- 6 **Kränt på jobbet**
- 7 **Ny teknisk chef** - Fredrik Almlöv
- 8 **Sjöloggen** Discovery on ice, Processer
- 9 **Utiken** Hört, sett och läst om Färjerederiet
- 10 **Miljöutställning**, Reklamavtal
- 11 **Fem snabba** Lena Utbult rederingenjör
- 12 **På sluttampen** Sånger om livet till sjöss

Kränt på jobbet. Vad kan man göra?

"**Som arbetsterapeut ser jag arbetet som grund för vår hälsa.**"

Tenö varv kastar loss

Tipsa redaktionen

Vi tar gärna emot tips, synpunkter och idéer. Skriv till oss på: sjovagen@trafikverket.se

SJÖVÄGEN ÄR TRAFIKVERKET FÄRJEREDERIETS INTERNTIDNING

"Alla kommer fram smidigt, grönt och tryggt" är Färjerederiets vision. Vi är samhällsutvecklare som varje dag utvecklar och förvaltar smart infrastruktur. Vi gör det i samverkan med andra aktörer för att underlätta livet i hela Sverige. Nyskapande, lyhörda och helhetssyn är våra värderingar. **Ansvarig utgivare:** Ingrid Jarnryd. **Redaktör:** Erika Andersson. **Medverkande i detta nummer:** Erika Andersson, Annica Gustafsson, Ingrid Jarnryd, Kasper Dudzik, Stefan Sörensson, Fredrik Skeppstedt, Hans-Erik Wetterlind, Lotta Fredriksson, Kent Livendahl. **Design och layout:** Grafisk form, Trafikverket. **Tryck:** E-print **Omslagsbild:** Martin Olofsson
Foto: Kasper Dudzik. Mejla sjovagen@trafikverket.se SJÖVÄGEN skickas till dig som är anställd i Färjerederiet. ISSN: 2001-4503

Foto: Kasper Dudzik

-OCH SEN DÅ

För drygt ett år sedan inleddes Färjerederiets satsning på utbildning i ecodriving. Under året som gått har samtliga rederiets befälhavare utbildats. Nu funderar ledningen på hur det fortsatta arbetet ska se ut.

Miljöfrågorna står fortsatt i fokus för Färjerederiet, alla befälhavare har gått kursen i sparsam körning i Rörvik i Norge. Hur rederiet ska gå vidare är inte klart, men ledningen tittar på flera alternativ. – Vi vill fortsätta satsningen på ecodriving och vi ska diskutera med Sikkerhetscenter, men rederiledningen funderar

också på andra lösningar. Ambitionen är att även utbilda motormän/matrosor och förhoppningen är att vi kan komma till beslut framåt sommaren, säger Anders Werner.

En kall marsdag på Björköleden är det Gunnar Fhager som är befälhavare på färjan Vivi. Han var en av de första som fick pröva på simulatorkörningen i Rörvik förra året, men för honom var ecodriving ingen nyhet.

– Man kan nog säga att jag är lite av en nörd. Privat har jag en bränslemätare i bilen, det har jag haft länge, så det här med ecodriving är egentligen inga konstigheter, säger Gunnar Fhager.

– Jag tävlar med mig själv när jag kör, men jag skapar också bilder inom mig. Säg att jag sparar ett fat per månad på ecodriving, då ser jag en bild av faten staplade här på färjan.

Gunnar Fhager är positiv till ecodriving och att spara bränsle och därigenom miljö och pengar, men ibland får han inte ihop det.

– Jag kan tycka att man sparar på underhåll av färjorna, istället för att göra en tidig insats väntar man och då blir det dyrare.

Samma kalla eftermiddag kör Martin Olofsson färjan Ada på Hönöleden. Han

”Miljö är allas ansvar, så attityder och inställning är förstås avgörande och att man faktiskt vill göra en insats.”

Gunnar Fhager, befälhavare på Björköleden, var en av de första som gick utbildningen i ecodriving i Norge. I bakgrunden syns befälhavare Christer Andersson. Foto: Kasper Dudzik

➤ är nöjd med kursen som han tycker var givande på flera plan.

– Efter kursen fick jag ett annat tänk. Kursledarna var bra och mänskliga, de gav oss tankeställare, men det var inte svart/vitt heller. Inga pekpinar. Förut tänkte jag inte så mycket på mitt körsätt utan körde onödigt fort. Nu finns det i bakhuvudet hela tiden och jag saktar jag ner och tänker på hur jag kör.

Martin förklarar att han egentligen skulle vilja köra mer sparsamt med Ada än han gör.

– Dels går hon saktare och dels har hon avskiljningsbalkar mellan bil- och gångbana som gör att lastning och lossning tar några minuter mer än på de andra färjorna. Vi måste ju hålla tidtabellen också och då måste jag tyvärr köra lite fortare än jag egentligen vill.

Både Gunnar Fhager och Martin Olofssons upplevelser stämmer överens med ledningens tankar om ecodriving. Att det inte bara handlar om att köra båt i simulatormiljö, det rör sig även om grundläggande miljötank, attityder och inställning till miljö i stort.

– Miljö är allas ansvar, så attityder och inställning är förstås avgörande och att man faktiskt vill göra en insats. Många ser på miljöarbetet i ett vidare perspektiv efter kursen. Det påverkar inte bara rederiets bränsleekonomi positivt utan också den egna privatekonomi. Man funderar till exempel på hur man tar sig till och från jobbet och hur man värmer sitt hus, säger Anders Werner.

Anders Werner är noga med att påpeka att ecodriving inte handlar om att lära befälhavare att köra båt, ”det kan de redan”.

Martin Olofsson ser positiva spridningseffekter på leden av utbildningen.

– När det börjar nya anammar de kulturen här, de ser hur vi andra kör och tar till sig det körsättet. ♡

ERIKA ANDERSSON

Går det att spara ännu mer bränsle?

Att körsätt och inställning har stor betydelse när det gäller att spara bränsle har satsningen på ecodriving visat. Bränslesnåla maskiner är förstås en del, men det är den som kör färjan som kan göra verklig skillnad. Dieselförbrukningen 2012 var drygt 400 000 liter lägre jämfört med året innan, med hjälp av en mildare vinter.

Hur kan de positiva resultaten efter utbildningen i ecodriving tas till vara? Färjerederiet har en tid tittat närmare på Blue flow, ett system för bränslemätning. På en display på bryggan kan befälhavaren direkt se hur köringen påverkar bränsleförbrukningen.

– Testresultaten ser lovande ut och det är glädjande att medarbetarna är positiva

till systemet, säger Hans Söderqvist, fleet manager.

Systemet har prövats på färjan Nina, på Vaxholmsleden med goda resultat. Bland de befälhavare som använt systemet finns som positiva omdömen som: ”man kan optimera och eliminera olika driftsätt för att på så vis få fram den bästa drifttekniken för varje rådande tillfälle.” och ”stimulerar till att köra mer bränsleoptimalt.”

I en artikel i tidningen Skärgårdsredaren (nr 3 2012) beskrivs hur Styröbolaget testat Blue flow i sin älvtrafik. Under våren 2012, då testet pågick, minskade deras bränsleförbrukning med 12 procent jämfört med våren innan. Kostnad för inköp

och installation av systemet sparades in på sex månader genom minskade bunker-kostnader. ♡

Blue flow display visar hur man optimerar farten för att minska bränsleförbrukningen

”Om en arbetsledare får ägna tre timmar om dagen till oplanerat arbete, är det förstås inte effektivt. Om arbetsledningen blir mer planerad och strukturerad får chefen mer tid över till annat.” säger Simon Elvnäs, doktorand vid KTH i Stockholm. Foto: Erika Andersson

Hur chefar chefen?

Vad gör chefen, egentligen? Det undrar man väl ibland. Simon Elvnäs, doktorand i ergonomi, har tagit frågan ett steg längre och forskar om arbetsledning. Några av Färjerederiets distriktchefer är med i hans forskningsstudie.

Syftet är att undersöka hur chefer agerar som arbetsledare och hur de kan bli mer effektfulla i sin arbetsledning. I studien filmas distriktcheferna under ett år när de pratar med sina medarbetare. Deras beteende kodas i olika kategorier och sedan får de individuell återkoppling på sitt ledarskap av Simon.

– Jag tittar på var och hur ledarskapet i en organisation utövas. Det brukar vanligtvis ske via mejl, telefon och när chef och medarbetare ses, men oftast inte så planerat.

Simon Elvnäs är doktorand vid Kungliga Tekniska Högskolan, KTH; i Stockholm. Ämnet kallas ”Tillämpad beteendeanalys i arbetsledning”, och för närvarande deltar 200 arbetsledare från 13 olika branscher, både offentliga och privata, i forskningsprojektet.

– När jag kommer till en ny arbetsplats försöker jag göra mig en bild av organisationen och då tittar jag efter symptom, om det till exempel finns det tecken på låg delaktighet, konflikter, andra brister och hög personalomsättning.

Simon Elvnäs har tidigare arbetat som bland annat murare, arbetsterapeut och med företagshälsovård. Under vägen väck-

tes intresset för arbetsledningens betydelse för effektivare organisationer och medarbetarnas motivation och trivsel.

– Om vissa medarbetare inte blir sedda, får sitt arbete synliggjort och uppskattat leder det till slentrian och en känsla av att ingen bryr sig. Människor som syns,

”Människor som syns, märks och uppskattas mår bra och presterar bra på arbetet.”

vill hjälpa arbetsledare att fungera bättre i sin roll.

Simon Elvnäs använder ordet effektiv när han talar om sin forskning.

– Skillnaden är att få ut den effekt man vill av den tid man lägger ner – effektiv – jämfört med att hinna med så mycket som möjligt på kortast tid – effektiv. I engelskan gör man skillnad men det görs inte alls i lika stor utsträckning i svenskan.

Hur kan arbetsledningen bli bättre?

– Tar oplanerat arbetsledning mycket tid, kanske tre timmar per dag, och det mesta på arbetsplatsen fungerar ganska dåligt, vore det inte bättre om arbetsledningen tog mindre tid och blev mer effektiv? frågar Simon retoriskt.

Ja, är väl det enkla svaret, men varför ändrar vi inte beteende då?

– För att det känns bra att göra som man brukar. Man reflekterar inte och man har ärvit till exempel mötesagendor och sätt att arbeta, så man fortsätter i gamla hjulspår.

Simon kommer att ta fram verktyg för chefer, stöd i hur de ska arbetsleda.

– Som arbetsterapeut ser jag arbetet som grund för vår hälsa, att vi får göra saker. Därför är det viktigt att arbetsledningen är tydlig, och när vi gör rätt saker och får återkoppling förstärks det som är bra, då mår vi också bra som människor.

Staffan Eriksson, operativ chef, är beställare i projektet. Målet med att utbilda chefer i arbetsledning är att medarbetarna ska bli uppmärksammade och uppskattade. Ledorden är delaktighet, motivation och engagemang.

– Simons metod är väldigt konkret och direkt. Dessutom etablerar vi ett arbets sätt som används i vardagen, och som vi fortsätter med efter utbildningen. En positiv bieffekt är att det leder till ett gemensamt arbetssätt i rederiet, säger Staffan Eriksson.

– En viktig ingrediens i utbildningen är systematisk delegering av arbetsuppgifter. Då handlar det inte färjekörningen, utan allt annat däromkring. Allt som måste göras för att färjorna och arbetslivet omkring ska fungera. ♡

ERIKA ANDERSSON

Illustration: Annica Gustafsson

Kränknt på jobbet

Meningsmotsättningar, konflikter eller vanligt gnabb går knappast att undvika när människor samlas i grupp som till exempel på en arbetsplats. Men om en enskild person i arbetsgruppen ständigt drabbas av negativa handlingar kan det vara fråga om kränkande särbehandling. Och det är inte okej. Men hur får man stopp på ett sådant oönskat beteende?

- Nummer ett är att säga ifrån så att den som kränker blir medveten om att handlingarna är ovälkomna. Det är den som är utsatt som avgör vad som är kränkande. Gör klart att beteendet måste få ett slut. Det kan ske muntligt, skriftligt eller med hjälp av någon du har förtroende för. Informera också din chef eller personalavdelningen om vad som hänt, säger Åsa Skantz, Färjerederiets personalspecialist.

Exempel på kränkande särbehandling kan vara: förtal, undanhållande av information, förolämpningar, utfrysning. Konse-

kvenserna för den som blir utsatt kan bli sämre hälsa, både fysisk och psykisk. Det kan också leda till att man känner sig isolerad och presterar sämre.

– Kränkningar är helt oacceptabelt, det får inte förekomma helt enkelt. Det skadar den drabbade individen, men också arbetsgruppen, säger Åsa Skantz.

”Kränkningar är helt oacceptabelt, det får inte förekomma helt enkelt”

När arbetsgivaren får kännedom om att någon är utsatt utreds orsakerna så att man kan sätta in lämpliga åtgärder och sedan följa upp resultatet. Om kränkningarna inte upphör sätts fler åtgärder in. Följden kan bli olika sanktioner, till exempel en skriftlig erinran.

– Med tidiga och snabba insatser ökar chanserna till att vi kan nå positiva lösningar. Men vi får inte skada den person-

liga integriteten, så insatserna kanske inte märks mer än för de närmast inblandade, säger Åsa Skantz. ↓

ERIKA ANDERSSON

VAD KAN MAN GÖRA SOM UTSATT?

- Säg ifrån tydligt
- Informera chefen/personalavdelningen
- Kontakta skyddsombud eller facklig företrädare
- Skriv ner det du uppfattar som kränkningar. Datum, tid, personer, vittne.
- Gör en anmälan

VAD GÖR ARBETSGIVAREN?

- Utreder
- Vidtar åtgärder
- Följer upp

Fakta | Kränkningar

■ Kränkande särbehandling

Med kränkande särbehandling avses återkommande klandervärda eller negativt präglande handlingar som riktas mot enskilda arbetstagare på ett kränkande sätt och kan leda till att dessa ställs utanför arbetsplatsens gemenskap. (Arbetsmiljöverkets föreskrift "Kränkande särbehandling i arbetslivet" AFS 1993:17)

■ Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en person känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

■ Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Arbetsgivare är skyldig att arbeta förebyggande så att trakasserier inte ska förekomma på arbetsplatsen. Om en arbetsgivare får reda på att någon känner sig utsatt för trakasserier på arbetsplatsen, måste arbetsgivaren utreda och sätta stopp för eventuella trakasserier.

(Diskrimineringslagen SFS nr: 2008:567)

Läs mer

...om kränkande särbehandling på intranätet:

Min anställning > Arbetsmiljö och hälsa > Kränkande särbehandling

...om diskriminering:
www.do.se

Fredrik Almlöv – ny teknisk chef

Färjerederiet har efter en ganska utdragen rekryteringsprocess skrivit anställningsavtal med vår kommande tekniska chef.

Fredrik Almlöv heter han, före detta överinspektör och chef på Sjöfartsinspektionen i Stockholm, så många av oss har därmed träffat Fredrik tidigare. Efter en tid i Portugal för Transportstyrelsen är nu Fredrik tillbaka i Sverige och känner sig "taggad" att gå vidare. Vi ser fram emot att få inviga Fredrik i vår verksamhet. Fredrik är skeppsbyggare i grunden och har stor erfarenhet från liknande arbeten både i och utanför staten.

När Fredrik tar vid innebär det att Mikael von Zweibergk slutar som tf teknisk chef. På grund av uppsägningstid hos nuvarande arbetsgivare kommer vi att kunna ta del av Fredriks tjänster först från och med den 20 maj. Vi hälsar naturligtvis Fredrik välkom-

men till oss, men ber att få komma tillbaka med en djupare intervju och berättelse direkt från källan i juninumret av Sjövägen. ↓

ANDERS WERNER

PENSIONÄRER

Thomas Karlsson, motorman/matros, Furusundsleden, 30 april
Gunnar Sundborger, befälhavare fri, Ljusteröleden, 30 april
Hasse Johansson, motorman/matros, Nordöleden, 30 april
Gunnar Molin, befälhavare fri, Vaxholmsleden, 30 april

GRATTIS!

60 år
Ingemar Gustafsson, motorman/matros, Visingsöleden, 22 april
Erik Karlsson, befälhavare lin, Ängöleden, 28 april
Kerstin Jägnebrant, ekonomihandläggare, rederikontoret, 6 maj
Dag Winblad von Walter, befälhavare fri, Skenäsleden, 8 maj

TILLSVIDAREANSTÄLLDA

MARS
David Utbult, motorman/matros, Björköleden
Linda Andreasson, motorman/matros, Björköleden
Henrik Schwartz, befälhavare lin, Sund-Jarenleden

APRIL
Klas Holgersson, motorman/matros, Björköleden

Pågående ny-byggnadsprojekt

351 BRAHEBORG

● **Bygget i Huskvarna** av den nya färjan till Visingsö, 351 Braheborg, fortskrider. De delar som ännu saknas är styrhytt/apparatrum samt ändskeppen med tillhörande bogvisir och ramper.

Transporten av de sista delarna har blivit något framflyttad på grund av is-situationen i Finland och Riga. Om nuvarande plan håller så kommer de att anlända till Huskvarna i slutet av april eller början av maj. Styrhytten är färdigmålad och kommer till stor del att vara färdiginredd när den kommer till Huskvarna. Ungefär samtidigt kommer även propelleraggregaten att levereras. Varvet i Riga har monterat ihop ändskeppen för att testa att alla delar passar och att det fungerar att öppna och stänga bogvisiren som det var tänkt. ↓

Foto: Fredrik Skeppstedt

352 NYA GULLMARSFÄRJAN

● **I Riga pågår** även bygget av den nya färjan till Gullmarsleden. På bilden ses en av skrovets mittsektioner liggandes upp-och-ner. Tidplanen är kölstreckning i maj, sjösättning i juli, bogsering till Nystad i oktober, kajprover mars 2014 och leverans i Lysekil i juni 2014. Någonstans på vägen från Nystad till Gullmarsleden ska hon även dockas för målning av botten samt av bildäck. ↓

Foto: Fredrik Skeppstedt

Test med broschyr till nyanställda

● En broschyr med information för nyanställda i Norra och Södra Roslagen har producerats under våren. Den har tagits fram av distriktcheferna

Thomas Elwinger, Björn Person i samarbete med personalavdelningens Carl Cederlund. Tanken är att nyanställda ska få viktig information samlad.

– Det är ett försök, vi testar broschyren i sommar. Inspiration fick vi från TT-Line, där jag arbetat. Där fick alla nyanställda en informationsfolder och jag kände mig välkommen och omhändertagen, säger Thomas Elwinger.

– Med broschyren hoppas vi minska antalet ständigt återkommande frågor. Vi beskriver också hur medarbetarna ska förhålla sig i olika situationer och vad som förväntas av dem.

Den nya broschyren innehåller information specifik för Norra och Södra Roslagen, men förslag finns på att göra en mer allmängiltig variant som kan användas av hela Färjerederiet. ↓

Med stora banderoller synliga från E4 berättar vi att här byggs Vätterns nya vägfärja.

Foto: Hans-Erik Wetterlind

570

● samtal som gällde färjor kom till Trafikverkets kundtjänst i mars. 88 procent av frågorna kunde lösas direkt i kundtjänsten. Merparten frågor gällde tidtabeller och kallelser. Ca 60 frågor om isvägarna på Storsjön är öppna.

NYA AFFISCHER TILL INFOSKÅPEN - NU MED QR-KOD!

● Inte bara tidtabellerna, utan även informationstavlornas affischer, uppgraderas nu med förbättringar och förenklade texter. Informationen följer upplägget i de nya tidtabellerna. Kartorna kommer att visa markeringar för färjelägen. Alla affischer får en kort anvisning på engelska om hur man bär sig åt för att kalla på färjan. Färjeledens egen webbplats anges. Och – dessutom blir det en hänvisning till övrig trafikinformation och övriga tidtabeller, via en QR-kod som kan skannas via smartphone. Detta efter ett förslag av distrikttekniker David Marcher på Nordöleden! ↓

Här är koden, förresten. Testa själv!

Patrick van Weeren och Paul Haines från Wag-TV filmade på isvägen i Håkansta. Foto: Kent Livendahl www.321an.se

Discovery filmade på Jämtlands isvägar

● Det som är vardag för Färjerederiets medarbetare i Jämtland och Norrbotten på vintrarna kan vara exotiskt och intressant för Discovery channels tittare. Så tänkte produktionsbolaget från England som stack till Jämtland för att filma isvägar.

Efter många engelskspråkiga kontakter kom äntligen produktionsbolaget för att filma isvägen i Håkansta, Jämtland. Kallt och blåsig väder hindrade inte Patrick van We-

eren och Paul Haines från Wag-TV att ge sig ut med filmkameran på snöskoter, guidade av Kjell Eriksson, distriktchef.

Resultatet ska visas på Discovery Channel i programserien "How do they do it?". Först ut att sända är England, därefter kommer en kopia att visas på Trafikverkets intranät! ↓

LOTTA FREDRIKSSON

(Se även reportage om isvägarna i SJÖVÄGEN nr 2-2013)

Processer ger ordning och reda

● Färjerederiet är inne i ett arbete med att beskriva organisationens arbete i processer. Vad är då processer och varför är det viktigt att de finns beskrivna?

– Målet med att införa en processinriktade arbetsmetoder är att få ordning och reda i organisationen. Processbeskrivningarna, både i huvud- och delprocesser, vägleder medarbetarna i vad de förväntas utföra för att få en effektivare organisation. Samtidigt som man kan hjälpa rederiet att spara pengar genom att man återanvänder rutiner och procedurer. Det är kort sagt en beskrivning av rederiets sätt att arbeta, säger Jim Milerud, kvalitet och miljöchef.

Önskemålet om att beskriva rederiets processer kom från medarbetarna på rederikontoret. Under en APT förra året framkom synpunkter på att tidigare processbeskrivningar inte uppdaterats i takt med rederiets omorganisationer. I vissa fall är det även oklart var

ansvaret för olika arbetsuppgifter ligger.

Arbetet med att beskriva processerna genomförs i workshoppar tillsammans med projektledare och konsulter från företaget Goodpoint. Alla behov och uppdrag som finns i organisationen går igenom. Det handlar förstås om sjölinjetrafik och isvägar, men också exempelvis om personal, teknik, ekonomi och it. Processerna arbetas fram och dokumenteras och kommer sedan publiceras i rederiets ledningssystem. ↓

Foto: Mostphotos.com

UTKIKEN

"Tjörnbron stängs av i sommar

I sommar kommer Tjörnbron att stängas helt för trafik - under tiden hänvisar Trafikverket till Svanesundsfärjan. För att undvika kaos vid färjeläget i Svanesund respektive Kolhättan kommer man under sommaren ta ut en vägtull i liknande system som man har i Göteborg. En enkel resa över kommer kosta 20 kronor." NyheterSTO.se 1 april (april april!)

"Färja rammade hamn i Öregrund

Enligt rederiet var det en av färjans fyra motorer som slutade fungera och som ledde till att färjan inte klarade att bromsa vid kajen. Färjan är nu tagen ur bruk medan den motorn kontrolleras. Ingen uppges ha blivit skadad vid krocken med kajen.

– Det vart en lätt kajstuds. Färjan får stå ett tag medan vi tittar på maskineriet, säger Collin till Aftonbladet."

Aftonbladet 28 mars

"Möte med Färjerederiet

Idag hade vi och öräden från Nordöarna möte med Färjerederiet och Trafikverket. Samtalet handlade givetvis om hur vi skall kunna förbättra kommunikationerna till Nordöarna. Trafikverket avser att på försök införa turen 18.30 igen. Detta kommer visserligen att innebära att man endast passerar Hyppeln en gång eftersom man annars inte hinner runt. Faller försöket väl ut kommer det att permanentats."

Bloggen Arne Lernhag, moderat kommunstyrelseordförande Öckerö, 14 mars

"Färja fast vid Öregrund

En färja på Gräsöleden stod på lördagsförmiddagen stilla på väg ut från Öregrund i en och en halv timme. Färjan var på väg från Öregrund till Gräsö, men blev på grund av ett styrfel stillastående mellan nio och halvvelva, uppger Trafikverkets färjerederis pressjour."

Uppsala Nya Tidning 9 mars

"Bilfärja föreslås till Knivsta

En bilfärja föreslås mellan Skokloster i Håbo kommun och Västersjö i Knivsta kommun. Om färjan blir verklighet skulle den halvera restiden för bilister mellan Skokloster och Uppsala."

Uppsala Nya Tidning 7 mars

Miljöutställning ombord

Hur kan Färjerederiet påstå, att ni prioriterar åtgärder till nytta för ökad hållbarhet?

Frågan når oss då och då. Vi genomför hela tiden åtgärder, men vi är inte så duktiga på att berätta om vad vi gör. Nu vill vi ändra på det. Dags för en enkel miljöutställning – ombord!

De årliga mätningarna av kundnöjdheten talar sitt tydliga språk: Vi får låga noteringar på kännedomen om vad vi gör för miljöns skull, i rederiet. Det är samma visa, år efter år. Och ändå finns så mycket att berätta om.

Vi var först att använda miljödiesel till sjöss. Vi minskar bränsleförbrukningen med ecodriving. Vi ansluter till land-

ström. Vi testar nya framdriftssystem utan fossila bränslen. Vi testar mikrober för destruktion av kemikalier. Bara för att nämna några exempel.

I år vill vi berätta mer om det. Kort och enkelt. Budskap på affischer eller banderoller som sätts upp ombord och som kan ge resenären något att fundera över, i samband med resan. Tanken är att de får sitta uppe i sommar juni-augusti.

Distrikten kan välja mellan ett antal budskap som passar bäst för just deras leder.

– Vi siktar på att anordna ”Färjans dag” på lederna före midsommar och då kan vi sätta upp miljöaffischer där vi serverar kaffe, informerar om SMS tjänsten med mera. Jag vill gärna se att affischerna kommer upp före utdelningen av NKI-

blanketterna, för att se om det ger utslag i mätningen, säger Roger Olofsson distriktchef Norrbotten.

– Jag tänker att vi byter affischer och varierar budskap emellanåt under sommaren, säger Jörgen Sandström distriktchef Orust.

Gör det någon skillnad? Ja, visst gör det skillnad att vi visar och berättar om, att vi är en viktig del i samhällets strävan mot ett hållbart samhälle. Det ökar vår trovärdighet och det visar vårt engagemang. ♪

INGRID JARNRYD

Roger Olofsson distriktchef Norrbotten vill sätta upp affischerna upp före NKI-undersökningen, för att se om det ger utslag i mätningen.

Foto: Erika Andersson

Jörgen Sandström, distriktchef Orust, tänker variera affischer och budskap under sommaren.

Foto: Erika Andersson

Miljöutställningen består av korta och enkla budskap på affischer eller banderoller som sätts upp ombord.

Reklamavtal - fortsatt process

Inte ett enda svar på anbudsfordran på försäljning av reklamplatser ombord på färjorna. Det blev ett dystert facit efter utskicket med ett noggrant utformat avtal och medföljande information om upphandlingsprocessen i Trafikverket. Vad innebär detta? Kan man sälja reklamplatser ombord nu, direkt från varje distrikt? Vem ska göra det – och vad ska det kosta?

Från rederiledningens sida tror vi fortfarande, att det är betydligt klokare att ett företag som är proffs på reklamförsäljning

sköter om detta. Vi som jobbar i rederiet är inte reklamsäljare, vår uppgift är att se till att trafiken fungerar.

Men vi behöver ett mycket enklare och rakare avtal. Det är något vi jobbar med just nu. Bland annat handlar det om att vi tar in synpunkter direkt från företag som tidigare spontant visat intresse för uppdraget. Ambitionen är att gå ut med en ny upphandling som mer ska stämma överens med vad som kan vara rimligt såväl för vår blivande konsult och för oss själva.

Tills vidare har vi därför inga centrala regler för reklamförsäljning. De inkomster som rederiet kan dra in på ströförsäljning av reklamplatser, står knappast i relation till arbetsinsatsen när det gäller att skriva avtal, kontrollera och fakturera. Under sommaren 2013 är en rekommendation att prioritera rederiets egen ”miljöutställning” i de reklamskylthållare som finns ombord. ♪

INGRID JARNRYD

till Lena Utbult

Rederiingenjör för landanläggningar på teknikavdelningen

Hur går det med bygget av de nya färjelägena på Visingsöleden?

– Det går framåt även om det tagit längre tid än planerat med vissa moment.

Det har visst uppstått några problem i samband med bygget, vad består de i?

– Vi har haft problem med grundläggningen av våra hamnkonstruktioner. Den föreskrivna grundläggningen består av pålning i ett skifferberg, vilket inte är helt vanligt förekommande.

Vilka insatser görs för att komma tillrätta med problemen?

– Vi kompletterar föreskrivna metoder i en del konstruktioner och i andra konstruktioner byter vi helt metod.

Innebär detta att bygget kommer att ta längre tid?

– Ja, det blir en del ändringar i tidplanen då vi byter metoder. Men vi gör allt för att komprimera byggtiden så mycket det bara går. Då alla arbeten i vatten påverkar miljön och därför har sina begränsningar har vi löpande kontakter med länsstyrelsen som hanterar tillstånden.

När beräknas färjelägena vara klara?

– Allt ska vara klart tills den nya färjan är på plats. Till hösten har hamnarna fått en rejäl ansiktslyftning, med nya terminalområden och anpassningar för den nya färjan, det ser jag fram emot.

SJÖVÄGEN är DIN tidning.

Ta med den hem!

Nästa nummer kommer i mitten av maj.

Idel glada miner. Från vänster Harri Putro, vd Uudenkaupungin Työvene OY, Thomas Marshall, vd Tenö Varv AB, Anders Werner, chef Färjerederiet, Sven Johansson, vd Simrishamns Varv, Anders Nordqvist, ekonomichef, Mikael von Zweibergk, teknikchef, och Reine Petersson, Simrishamns Varv.

Tenö varv kastar loss

I strålände solsken överlämnades varvet till de nya ägarna vid en ceremoni den 2 april. Det nya namnet är Tenö Varv AB.

Ett symboliskt flaggskifte blev slutpunkt för Tenö varv i Trafikverkets ägo och starten för varvets verksamhet i det privata näringslivet.

– Vi har varit i statlig ägo sedan 1967 så det är något helt nytt för Tenö Varv AB nu när vi nu blir ett privat företag, sa Thomas Marshall, vd för det nya bolaget Tenö Varv AB.

Försäljningen blev klar i november förra året och övertagandet skulle ha skett 1 januari 2013, men sköts upp till den 1 april för att ge det nya företaget lite längre tid att förbereda tillträdet. Köpare är ett konsortium som består av Simrishamns Varv AB och Uudenkaupungin Työvene OY, Finland. Chef för Tenö Varv AB är Thomas Marshall som har jobbat på varvet sedan 1997 och varit chef där sedan 2007.

Färjerederiets chef Anders Werner önskade de nya ägarna lycka till nu när de kastat loss från Trafikverket.

– Försäljningen har varit en lång process. Det viktigaste för oss var att hitta en ägare som ville fortsätta i vår anda och det har vi gjort nu. Jag vill rikta ett speci-

ellt tack till personalen som gjort ett jättebra jobb under den här tiden, sa Anders Werner, rederichef.

Av de 16 anställda på Tenö varv har 12 beslutat att följa med till det nya företaget.

Syftet med försäljningen var att ge varvet bättre möjligheter till utveckling, dessutom finns en statlig policy som innebär att om det finns en fungerande privat marknad ska inte statliga myndigheter erbjuda likvärdiga tjänster. ♪

TEXT OCH FOTO: ERIKA ANDERSSON

Symboliskt flaggskifte. Färjerederiets chef Anders Werner halar rederiets flagga och Thomas Marshall, vd för Tenö Varvs AB, står beredd att hissa det nya företagets flagga.